A°. 1829. N°. 123.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag, den 15 October.

FRANKFORT, den 11den October.

Een berigt uit Pera, van den 18den September, behelst het volgende: « Gisteren is de Pruissische gezant, de heer *van Royer*, vergezeld van twee Russische officieren, van Adrianopel alhier teruggekeerd. Sedert dien tijd heeft men de zekerheid, dat de vrede door de wederzijdsche gevolmagtigden is onderteekend en onverwijld door den Sultan zal bekrachtigd worden. De gansche stad is daarover opgetogen van vreugde, oud en jong omhelst zich, en roept elkander de blijde tijding toe. Alleen de Sultan, zegt men, toont geene vreugde, maar schijnt in eene soort van melancholie vervallen te zijn, en de toekomst met kommer te gemoet te zien, die bij den treurigen toestand des rijks ook maar al te gegrond kan wezen. De beide Russische officieren, die den heer *van Royer* vergezellen, schijnen in last te hebben, om dadelijk na de bekrachtiging van het traktaat, den generaal *Paskewitsch* en den admiraal *Ricord* op te zoeken, en hen van het sluiten van den vrede te verwittigen. De onderhandelingen, welke de heer *van Royer* met den generaal *Diebitsch* gehad heeft, hebben, zegt men, hoofdzakelijk de oorlogsbelasting, door de Porte te betalen, het staken der vijandelijkheden, en de uitbreiding der grenzen van Griekenland betroffen. De Porte had den wensch te kennen gegeven, dat bij het traktaat, hetwelk openbaar zou gemaakt worden, de door haar te betalene sommen niet zouden vermeld worden, maar dit punt daarbij slechts in het algemeen zou aangeroerd worden, terwijl de bepaalde overeenkomst bij een geheim artikel zou vervat worden. De gronden, welke de reis-effendi voor dit opstel van het traktaat aanvoerde, zijn een bewijs van de vrees des Sultans voor de gisting, welke men onder het volk waargenomen heeft, daar hetzelve ligt in den waan zou kunnen gebragt worden, dat de Porte schatpligtig aan Rusland was geworden; een vermoeden, dat de vijanden des Sultans tot een magtig wapen zou kunnen dienen, om de natie nog meer tegen hem op te ruijen. Men zegt thans, dat het den heer *Royer* gelukt is, eene verandering in den vorm van het traktaat in dit opzigt te bewerken, en dat de oorlogsbelasting, welke sommigen op tien, anderen op twaalf millioen Hollandsche dukaten stellen, bij een geheim artikel is vervat. Tot aan de afbetaling blijven de vestingen aan den Donau door de Russische troepen bezet. Ook het staken der vijandelijkheden is, op de tusschenspraak van den heer *van Royer*, dadelijk gevolgd op de onderteekening van het traktaat door de gevolmagtigden. Dan ten aanzien der grensbepaling van Griekenland kon de Pruissische gevolmagtigde de gewenschte wijziging niet verwerven, dat namelijk de eindbeslissing over de toekomstige grenzen van Griekenland na nadere onderhandelingen te Londen zou plaats hebben. De instructien van den generaal *Diebitsch* waren op dit punt, zegt men, zeer bepaald, daar het Russische kabinet de uitbreiding van den Griekschen staat tot aan de golven van Arta en Volo als wezenlijk noodzakelijk voor de toekomstige rust van het Oosten beschouwt. De ontruiming van het Turksche gebied door de Russische troepen zal van de naauwkeurige betaling der voor den Russischen handel bepaalde schadeloosstelling afhangen. De Russische krijgsgevangenen zijn allen in vrijheid gesteld, en worden door de zorg van den Deenschen gezant voorzien van het noodige tot de vaart naar Odessa. De Nederlandsche gezant, de baron *van Zuylen*, gaat binnen weinige dagen met verlof.

Van den 12den October.

In de dagbladen leest men heden het volgende berigt: — « Volgens zeggen van eenen Franschen koerier, die van Konstantinopel naar Parijs gaat, en den 7den door Munchen kwam, zou de Sultan het traktaat van vrede, dat den 14den September te Adrianopel gesloten werd, den 19den dier maand nog niet geratificeerd hebben. Is deze tijding gegrond, dan zou men moeten aannemen, dat *Mahmoed* zich nog met uitzigten op tegenstand vleit; dat hij welligt tijding van den togt der 35000 Albanezen had, die, volgens brieven uit Bucharest, zich over Sophia eenen weg naar Adrianopel zochten te banen. Het zou alsdan niet onmogelijk zijn, dat de Turken de gunst van eenen gematigden vrede weder verbeurden. — De officiele berigten van den generaal *Diebitsch*, van den 11den September, toonen, dat de Russische veldheer, gedurende de onderhandelingen, zijne operatien niet had gestaakt, gelijk vroeger van onderscheidene kanten gemeld was. De stelling der Russen, op den regter vleugel der armee met de vloot van den graaf *van Heyden*, en op den linker vleugel met den admiraal *Greigh* vereenigd, kon niet gewenschter zijn, en bewijst, dat het lot van den generaal *Diebitsch* zou afhangen om Konstantinopel binnen te rukken.

BERLYN, den 10den October.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Albrecht* is naar 's Gravenhage vertrokken.

LONDEN, den 10den October.

Een brief uit Angra, te Lissabon door een Engelsch koopvaardijschip aangebragt, berigt, dat de jonge Koningin donna *Maria*, des namiddags van den 7den September op Terceira geland, en daar met eene onbeschrijfelijke geestdrift door hare getrouwe onderdanen ontvangen is. Volgens rapport van een ander schip, de *Mercurio*, den 10den van St. Michel vertrokken, zouden de Braziliaansche fregatten den 7den by de hoogte van Terceira zijn aangekomen, de koninklijke vlag ontrollende, en manoeuvrerende als of zij in Angra wilden binnen loopen, en zouden daarop twee der Portugesche blokkade-schepen zich bij de Braziliaansche fregatten gevoegd, en met dezelve de reis voortgezet hebben, na dat de bevelhebbers aan boord der fregatten hunnen eed en hunne hulde aan de jonge Koningin hadden aangeboden.

— Uit eene publiek gemaakte opgave blijkt, dat in de jaren 1827 en 1828, in het Britsche rijk, 2625 schepen van stapel geloopen zijn. Vroeger was het maar 800 in het jaar.

De berigten, welke uit de onderscheidene groote fabriekdistricten ingekomen zijn, luiden meer en meer gunstig, gelijk zich ook in het algemeen verschijnselen van beterschap in den handel opdoen.

De Spaansche expeditie tegen Mexico heeft, naar men in de New-York bladen van den 9den Augustus schrijft, derzelver troepen den 16den Julij te Solamarino, in de nabijheid van Tampico, ontscheept, waar zich dadelijk eenige Mexicaansche troepen, zoo men zegt uit misnoegdheid over de achterlijke betaling hunner soldij, bij hen gevoegd en met hen vereenigd hebben. Veel hoop bestaat er echter, dat dit klein aantal aanvallers weldra zal verstrooid zijn, daar de generaal *Santa Anna*, welke voor het tegenwoordige, zoo men wil, met de republiek zeer eensgezind is, met eene magt, ruim driemaal sterker dan die der uit Havannah gezeilde expeditie, tegen hen van Vera-Cruz is opgetrokken.

PARYS, den 10den October.

Bij de verkiezingen, welke dezer dagen, ter aanvulling van eenige opengevallene plaatsen in de kamer der afgevaardigden, zijn geschied, heeft eene overgroote meerderheid op liberalen gestemd, behalve in een paar kantons, waar de hooge adel steeds grooten invloed heeft weten te behouden. Indien dus de ministers plan hebben gehad, om eene ontbinding van de kamer voor te slaan, zal de uitslag dezer verkiezingen eene reden te meer voor hen opgeleverd hebben om van dezen maatregel af te zien. Men hoort daarvan dan ook niet meer spreken; maar de liberale bladen willen uit eenige uitlatingen van de ministeriele papieren opmaken, dat men nog denkt aan het nemen van eigenwillige maatregelen, waardoor de kracht der wetgevende kamers zou worden verlamd of vernietigd, en zij raden derhalve aan, om bedacht te zijn op middelen, om zich in dat geval op eene wettige wijze tegen de willekeur te verzetten.

— De graaf *de la Ferronnays*, gewezen minister van buitenlandsche zaken, vertrekt binnen weinige dagen naar Rome, als ambassadeur van Frankrijk, in plaats van den burggraaf *de Chateaubriand*, die, gelijk men weet, niet verkozen heeft, dezen post onder het tegenwoordige ministerie te bekleeden.

— Volgens berigten uit Toulon, schijnt de Fransche zeemagt in de Middellandsche Zee eenigzins te zullen versterkt worden, misschien om eenige schepen in den omtrek van Konstantinopel te zenden, ten einde, bij mogelijke onlusten, die aldaar zouden kunnen ontstaan, aan de Fransche onderdanen bescherming te verleenen.

Het Engelsche eskader in die zee bestaat thans uit negen linieschepen, 4 fregatten, en 17 kleinere oorlogsvaartuigen.

Sedert de voorwaarden van den vrede tusschen Rusland en de Porte eenigzins nader bekend zijn, geven de ministeriele bladen, zoo van Londen als Parijs, te verstaan, dat de vorderingen van Rusland niet zoo gematigd zijn als men wel gedacht had.

BRUSSEL, den 12den October.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden zullen morgen naar 's Gravenhage vertrekken.

Zijne Keizerlijke Hoogheid de grootvorst *Konstantijn* is dezen morgen om vijf uur van hier weder naar Duitschland vertrokken.

's GRAVENHAGE, den 13den October.

De opper-kamerheer van den Koning heeft bekend gemaakt, dat de gewone publieke audientien bij Zijne Majesteit wederom op Woensdag van elke week, des middags te 12 ure, bepaald zijn, te beginnen met heden.

— Gisteren avond te 8 ure zijn HH. KK. HH. de Prins en Prinses *Frederik* in deze residentie aangekomen.

H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* wordt eerstdaags alhier verwacht.

— Z. Exc. de minister van justitie is gisteren alhier aangekomen. Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken wordt nog heden avond te gemoet gezien.

— Het eskadron kurassiers, bestemd om gedurende het verblijf des Konings alhier garnizoen te houden, komende van Arnhem, wordt overmorgen alhier verwacht.

Mengelwerk.

ARTIKEL 4 DER GRONDWET.

UITBANNING VAN FONTAN.

De Arnhemsche Courant heeft, even als het Advertentie Blad, in navolging der zuidelijke dagbladen des rijks, veel gesproken over het daadzakelijke der uitzetting van FONTAN, en het bestuur gelijk gegeven met het feitelijke dier vervoering: de behandeling van het gebeurde is dus overbodig; maar laten wij liever onderzoeken naar het al of niet regtvaardige dier handelwijze.

De grondwet van 1814 voor de *Vereenigde Nederlanden* heeft, omtrent het regt der vreemdelingen, niets bepaald, en in de redevoering ter ontwikkeling dier grondwet wordt daarover niet gehandeld; alleen wordt bij het artikel 101, als wanneer er van *de justitie* gehandeld wordt, de vrijheid en het eigendom der burgeren verzekerd. — In de grondwet voor het koningrijk der *Nederlanden*, van 1815, worden de regten der vreemden bij het artikel 4 uitdrukkelijk bepaald. Van waar dit onderscheid, daar toch de grondwet van 1815 slechts *eene wijziging* is der grondwet van 1814? Zijn de Zuid-Nederlanders meer herbergzaam dan hunne noordelijke broeders! Bragten hunne vroegere privilegien iets dergelijks mede? Volstrekt niet. Ontwinden wij hier het kluwen, en de waarheid zal spoedig tastbaar worden. Van eeuwen her was in de Vereenigde Provincien de zetel van koophandel en zeevaart gevestigd; het uitzigt op grootere winsten bij meerdere uitgebreidheid van handel, gevoegd bij de gelegenheid des lands, de wijze van het ontstaan van het gemeenebest, der traktaten van koophandel, door de staten met andere landen gesloten, moest dus noodzakelijk al wat uitzag naar betere vestiging, naar vrijere regten naar de *Vereenigde Nederlanden* doen verlangen. Daar vestigden zich dan ook allen, welke met hunne industrie, wetenschappelijke kennis, of bekendheid met den handel, of met hunne fortuin die landen verrijkten, en zij werden als welkom ontvangen. En nogtans zal niemand willen beweren, dat die staten een *asylum* aanboden of verleenden aan al wat in andere landen was geschandvlekt. Maar hoe werd dit kwaad voorgekomen, waar toch die landen als gastvrij overal bekend stonden, en de regering alles te werk stelde om vreemdelingen te lokken? Omdat het aan het bestuur was overgelaten, de zoodanigen, die geenen genoegzamen waarborg voor de naleving der wetten aanboden, van het grondgebied te verwijderen. Als men de archieven wilde onderzoeken zoude men daarvan menige bewijzen vinden, hetgeen nogtans overbodig is. Want dit regt is gesteund op de verpligting van het hoofdbestuur der maatschappij, om den deelnemeren derzelven bij rust en goede orde te bewaren, en door de toelating van het schuim van andere natien, de zekerheid der burgers niet in de waagschaal te stellen. Wat dus de oude Nederlandsche gewoonten en regten medebragten; wat de uitgedrukte wil der natie te allen tijde geweest was; wat als het ware aan het bestaan van een handeldrijvend volk was ingeweven, was niet noodig te zijn gestaafd in de grondwet.

Bij de vereeniging van *Zuid-* en *Noord-Nederland*, werd door de geografische ligging, door de andere wijze van bestaan, en — waarom het te verzwijgen, — door de nabuurschap met *Frankrijk* en de langdurige inlijving der Belgische provincien met dat rijk, (welke nu, dertig jaren geleden, als eene weldaad werd beschouwd door de ingelanders, maar van welke dwaling zij gelukkig zijn teruggekomen) in een vraagstuk veranderd, wat vroeger in het noordelijke deel des rijks een vast en onwrikbaar bestanddeel was geweest; en schoon het artikel 13 van het Fransche burgerlijke wetboek daarin voor den ogenblik voorzag, zoo wilde men dit regt voor altijd vaststellen, waar, om de opgenoemde redenen, bij de invoering van een nieuw Nederlandsch wetboek, verschillende bepalingen van dat regt afwijkingen zouden kunnen daarstellen. En alzoo is het artikel *vier* der grondwet van 1815 geboren geworden.

Heeft nu met die bepaling aan dat artikel 4, het bestuur van ons land eene vrijplaats gemaakt? Wij gelooven *neen*.

Heeft dan met de bewoording aan dat artikel 4 het bestuur afgezien van een onvervreemdbaar regt, dat den souverein aankleeft, namelijk, om, als hoofd van den staat, te zorgen, dat de aan zijne zorg toevertrouwde natie geen nadeel lijde? Wij betuigen, dat wij in die bewoordingen geenen afstand van dat regt vinden kunnen. Bedriegt dan dit artikel 4 niet allen, die herwaarts komen, en die hier bescherming en veiligheid verwachten? Dit zal de ontwikkeling van de bewoordingen van dat artikel 4 genoegzaam bestrijden. — Het ontstaan van dat artikel heeft u reeds aanvankelijk ingelicht, en de bepaling is met de bewoording niet tegenstrijdig.

Gelijke aanspraak op bescherming van personen en goederen, verzekert dat artikel *aan allen, hetzij vreemdelingen of ingezetenen, die zich op het grondgebied des rijks bevinden.* Wilt gij nu die bepaling uitstrekken, zoó, dat het genoegzaam is om op Nederlandschen bodem te zijn, om burger aldaar te zijn, dan wilt gij ongerijmdheden; dan wilt gij de verdooving van den staat; dan zou de souverein, welke ons die grondwet gegeven heeft, na daarover de aanzienlijksten der natie gehoord te hebben, aan zijn volk eene zeer slechte dienst bewezen hebben. Dan zoude hij, zonder noodzaak, zonder belang, zonder doel, een van zijn bestuur niet af te scheiden regt hebben willen afscheiden, hetgeen ongerijmd is.

Maar wat heeft dan dat artikel 4 gewild? Dit, dat in alle tijden, zij aan wie de Koning zou hebben vergund zich in onze landen neer te zetten, alhier vinden zouden gelijke beschermende, burgerlijke en politieregten; als bij voorbeeld: dat zij gelijkelijk zouden kunnen procederen voor onze regtbanken, ook tegen niet gevestigde vreemden, zonder door eene exceptie van onbevoegdheid afgewezen te worden; dat zij bekwaam zijn tot het verkrijgen en uitoefenen van octrooi; dat zij in zaken van politie, niet anders kunnen behandeld worden als de burgers; dat hunne woningen onschendbaar zijn; dat zij voor gelijke regters in criminele en correctionele zaken te regt staan, en dat zij aanspraak hebben op alle zoodanige ambten, welke niet, bij uitsluiting, door de grondwet aan geboren Nederlanders zijn opgedragen. Neemt men dit niet aan; dat men mij antwoorde op de vraag: waarom vraagt men de toelating om zich in ons rijk te vestigen? 't geen zelfs FONTAN heeft gedaan, die ook alzoo dat souverein regt erkend heeft, en waardoor al die declamatien, wegens zijne komst alhier, in vertrouwen op de grondwet, komen te vallen. Waartoe dienen dan de brieven van naturalisatie? Zijn dan de bepalingen van artikel 10 der algemeene bepalingen, en artikel 11 van den 1sten titel 1ste boek, van ons toekomend Nederlandsch burgerlijk wetboek ongrondwettig? Laat het zich dan verstaan, dat de Staten-Generaal in 1830 eene dergelijke wet met *algemeene* stemmen zouden aannemen, waar in 1818 een soortgelijk voorval, als nu dezer dagen heeft plaats gegrepen, aanleiding heeft gegeven tot reclamatien bij dat zelfde aanzienlijke staatsligchaam, en die als ongegrond zijn verworpen? — Zoo men op dergelijke gewigtige vragen zwijgen moet, daar mag men het voor vastgesteld houden, dat de zoo gezegde oppositie, en met dezelve de vrienden van FONTAN, innerlijk moeten overtuigd zijn van de ongerijmdheid hunner aantijgingen, als of men met de uitzetting van eenen vreemdeling, welke zoo door zijn gedrag buiten 's lands, als jegens onzen Vorst, het volledigste bewijs opleverde, van zijne ongeschiktheid voor onze maatschappij, en van de noodzakelijkheid zijner verwijdering van onzen staat, de grondwet zou geschonden hebben. Laten wij veeleer dank zeggen aan de weldadigheid der regering, welke liever hem in veiligheid heeft doen vervoeren naar *Hanover*, waar hij vrij zoude wezen, dan hem terug te laten brengen derwaarts, van waar hij gekomen was, en waar hij gevangenis, in plaats van vrijheid, zoude gevonden hebben; en brengen wij Nederlandsche burgers de welverdiende hulde toe aan ons bestuur, hetwelk op eene zoo edelaardige wijze den toegeworpen handschoen van FONTAN heeft opgenomen, en ook in het handhaven zijner eer tegen eene onverdiende beleediging zoó kloek als eervol gewroken heeft.

S. E.

FOOITJES, ENZ.

Met genoegen is door reizigers sints de laatste jaren opgemerkt, dat in onze dagen, het aloude bedelen om fooitjes bijna geheel en al heeft opgehouden. De ondernemers van Diligences, Stoombooten, Barges enz. hebben door hunne juiste bepalingen van *vracht* IN EENS AF, dat voor den reiziger zoo lastig fooitjes-vragen doen verdwijnen.

Die *juiste* prijsbepaling van vracht is voor den reiziger daarom van belang, omdat soms die reiziger in omstandigheden kan verkeeren, dat zijne gansche bezitting in den, door die ondernemers vastgestelden vrachtprijs, bestaat, en dat hij door de voldoening daarvan ter verlangde plaatse wordt overgevoerd. Bij afrijden of afvaren sluit men op deze wijze eene overeenkomst tusschen den soms armen reiziger en den meerder gegoeden ondernemer, en de eerste vertrouwt persoon en goederen den laatsten ter overbrenging toe.

Wanneer men echter zich te *Leeuwarden* bevindt en van daar een reisje per Trekschuit naar *Harlingen* te doen heeft, dan wordt men

niet tot den overeengekomen prijs overgebragt, maar, bij ontstentenis van de gewone schippers-bediening, nog telkens aangemaand om bijbetaling van gelden, waarop men bij de afreis niet had gerekend.

Een zeer barsche schippersknecht vorderde van een arm reiziger omdat hij, bij het aan boord komen, van een oud kussen op een der banken liggende, gebruik maakte, tien centen. Diezelfde reiziger had naast zich liggen een klein valiesje of pakje, en nogmaals kwam de knecht om tien centen vracht voor de geringe pakaadje. — Maar, . . . nogmaals kwam men eene aanmaning doen van twee en een halve cent voor poortgeld, hetwelk te *Harlingen* moest worden betaald, indien men niet voor poortsluiten aldaar aankwam. Men inkasseerde dat sommetje van al de reizigers vooruit, ook zelfs van dien armen reiziger, schoon een der reisgenooten durfde beweren, dat het te laat aankomen van de trekschuit te wijten was aan de mindere kracht van het trekpaard.

Recapitulatie.

Vracht per persoon	*f* 0.55
Kleine pakaadje	0.10
Straf voor het gebruiken van een oud kussen	0.10
Straf voor een oud paard, naar poortgeld	0.02½
Fooitje voor den Jager	0.02½
	f 0.80

Welke som van tachtig centen alzoo voor den armen reiziger eene misrekening baarde van vijf en twintig centen.

Men zwijgt liefst van de verdere beleefdheden der schipperij op dat veer, en is bereid om hunne verdediging te beantwoorden.

VAN BILLYK.

HATTEM, den 9. October.

De dag van heden was voor deze stad een dag van vreugde, door het inwijden der nieuwe stads- of burgerschool, wat op denzelven plaats had. De plegtigheid werd geopend door den heer districts-schoolopziener, met het doen eener, voor dezelve gepaste, aanspraak, in welke hij de voortreffelijkheid van het verbeterd onderwijs aantoonde, en het gebouw tot het doel, waartoe het was gestigt, wijdde. Daarna betuigde de onderwijzer, *J. Rave*, in plaats van zijnen reeds hoog bejaarden vader, die als hoofdonderwijzer bij deze school is geplaatst, in eenvoudige maar gepaste bewoordingen, zijn en zijns vaders innerlijk genoegen over de eindelijke vervulling van zoolang gekoesterden wensch, en hunnen dank aan allen, die tot de stichting van het nieuwe schoollocaal hadden medegewerkt. Vervolgens gaven de leerlingen der beide hoogste klassen eenige blijken van hunne gemaakte vorderingen in de voornaamste vakken van het lager onderwijs; en eindelijk besloot de heer burgemeester dezer stad dit feest met eene doelmatige rede, in welke hij de noodzakelijkheid der vernieuwing van het schoolgebouw, door wien en door welke middelen hij daartoe was in staat geweest, ontvouwde, en de tegenwoordig zijnde ouders aanmaande, om, door het gestadig ter schole zenden hunner kinderen, aan de weldaden van Zijne Majesteit en van de heeren gedeputeerde staten dezer provincie, die door het geven van [illegible] het daarstellen van een gebouw [illegible] strekt, zoo groot [illegible].

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 14den October 1509 ontstond er te *Konstantinopel* eene aardbeving, die achttien dagen duurde en eene geduchte verwoesting in die stad veroorzaakte.

Den 14den dito 1806 had de veldslag bij *Jena* plaats.

Den 15den dito 1576 werd de hoogeschool te *Helmstadt* opgerigt.

Den 15den dito 1582 veranderde paus GREGORIUS den ouden in den nieuwen stijl.

Den 16den dito 1815 werd JOACHIM MURAT, ex-Koning van *Napels*, doodgeschoten.

ARNHEM, den 15den October.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 14 Oct. 4 El 5 Palm 6 Duim;	gewassen 6 D.,	gevallen 0 D.	
Den 15 dito 4 El 5 Palm 6 Duim;	gewassen 0 D.,	gevallen 0 D.	

DEN HAFF, bij ARNHEM, den 9den October 1829. Heden, in den nacht, ontsliep, na eene korte ongesteldheid, zeer zacht, tot bittere droefheid van hare nabestaande en verdere betrekkingen, vrouwe JUDITH HALLCK, douairière van DEN HEERE GILLES DU QUESNE VAN BRUCHEM, in leven Heer *van Bruchem en Cillershoek, oud Schepen en Raad der Stad Amsterdam.*

Op heden, den 12den October 1829, stierf te ARNHEM, des nachts om een uur, onze geliefde Moeder, Mevrouw *REINIRA ALETTA FERLUS*, geb. VAN DER HEYDE, na eene kortstondige ziekte van 5 dagen, in het 81ste jaar haars levens.

A. C. BEIJERS,
Wed. J. VAN EYL.
Uit aller naam.

Te ARNHEM is op den 12den October 1829, des namiddags ten 5 ure, overleden, in den ouderdom van 71 jaren en 7 maanden, Vrouwe *SOPHIA JULIANA CUNCELL*, weduwe van Wijlen den Heer JOHANNES LE GRAND.

---

† † † BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *WAGENINGEN*, Gezien hebbende het beleid van den Heer *D. POOLENZANO*, Kostschoolhouder ter dezer stede, aarzelen niet, zijn INSTITUT van OPVOEDING op het ernstigste aan te prijzen, als zijnde Hun Edel Achtbare overtuigd van zijne bekwaamheid en geschiktheid, goede zorgen voor en getrouwe vervulling van deszelfs belangrijke pligten in de opvoeding van Jonge Heeren.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
M. A. VAN OMMEREN, Vt.
Ter Ordonnantie van Hun Ed. Achtb.,
De Stads Secretaris,
H. B. VAN DAALEN.

---

† † † Het GEMEENTE-BESTUUR van *APELDOORN* noodigt bij deze uit allen, welke genegen mogten zijn, naar de in het Kerspel *Apeldoorn* open gevallen VROEDVROUWEN PLAATS te dingen, om zich in persoon of met vrachtvrije brieven voor den 1sten November 1829, bij gezegd Bestuur aan te melden, onder overlegging der bewijzen van afgelegd Examen, kunde en goed gedrag; zijnde het vast jaarlijksch traktement uit de Gemeente-Kas *f* 80. —

OPROEPING VAN SOLLICITANTEN.

In de Gemeente *Winterswijk* zijn DRIE SCHOOLONDERWYZERS-POSTEN vacant, namelijk in de Buurtschap *Ratum*, de Buurtschap *Brinkheurne* en de Buurtschap *Corle*; zijnde in de waarneming van de twee eersten voorloopig voorzien.

Ter vervulling derzelve zal op *Woensdag den 11den November eerstkomende*, voormiddags om tien uren, op het Raadhuis te *Winterswijk*, het vergelijkend Examen der Sollicitanten plaats hebben.

Sollicitanten naar eenen dezer Onderwijzers-Posten, dewelke den derden of (des noods) den vierden rang bezitten en van de noodige Getuigschriften voorzien zijn, zullen zich, voor den zevenden November eerstkomende, bij *vrachtvrije brieven* of in persoon moeten aangeven bij den heer Districts-Schoolopziener of ter Secretarie der Gemeente, met overlegging dier Getuigschriften.

De voordeelen, aan ieder dezer posten verbonden, zijn opgegeven in de Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs enz. der maand September dezes jaars.

---

§ § § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, residerende te *Arnhem*, zal op Maandag den 5den en 19den October 1829, 's avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, namens zijne Principalen, publiek veilen en verkoopen: eene schoone WEIDE, *den Ham* genaamd, met een hoekje PAS, groot te zamen ongeveer 5 Bunders, 10 Roeden en 95 Ellen, gelegen onder *Driel*, Gemeente *Heteren*, hebbende Oost het land van wijlen den Heer *P. L. HAAS*, West de gemeene straat, Zuid *DERK AARTS* en Noord *ARIEN GEURTSEN*, of wie anders met regt daaraan mogt zijn geland; kunnende reeds met 1º. Januarij 1830 in eigen gebruik worden aanvaard.

Met de hoogen gebragt . . . . . *f* 1767.

Nadere informatien en visie der conditiën zijn te bekomen bij gemelde Notaris *NYHOFF*, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

---

§ § § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, residerende te *Arnhem*, zal op Maandagen den 5den en 19den October 1829, 's avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, namens zijn principalen publiek veilen en verkoopen: Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Groote of St. Eusebius Kerk alhier, zijnde de 5de Bank 3de Plaats in het Middelpand aan de Noordzijde.

Met de hoogen gebragt op . . . . . *f* 123.

---

§ § § De Notarissen Mr. *J. NYHOFF* en *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, zijn voornemens namens hunne Principalen op Maandagen den 5den en 19den October 1829, des avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, in het openbaar te veilen en te verkoopen: Een HUIS en ERVE, staande binnen *Arnhem*, in de Bakkerstraat, wijk A No. 115, tusschen de Erven van Mevrouw de Wed. *BISSCHOP* ter eene en Juff. *VAN DEN HEUVEL* ter andere zijde bewoond door *J. SNELLER*.

Met de hoogen gebragt op . . . . . *f* 1829.

Nadere Informatien zijn te bekomen bij voornelde Notarissen, alwaar de Conditien 3 dagen voor den inzet ter visie zullen liggen.

---

§ § § De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, zal op Woensdag den 21sten October 1829, voormiddags ten 10 ure, ten Sterfhuize van wijlen den Heer *G. L. BELDER*, tevens met diens nagelaten INBOEDEL verkoopen: Een zwart stekelharig BLESPAARD en een dito bruin bles MERRIEPAARD, beiden mak in het Tuig en onder den man; eene genoegzaam nieuwe moderne CALECHE, met geel koperen Beslag, Weener Model en Toebehoor; eene zeer gemakkelijke KIREBOE met bijhoorende losse Bok en Tuigen, RYDZADELS en HOOFDSTELLEN, voorts een WAGENSCHOT MANGEL, massif MAHONIE CANAPE, dito STOELEN en FAUTEUILS met Paardenharen Zittingen, MAHONIE SECRETAIRES, CHIFFONIERES, PENANTKASTJES, SPEELTAFELS, VLOERKLEEDEN, Engelsche LAMPEN, Yzeren GELDKISTEN, enz. Zijnde alles daags voor den verkoopdag te zien.

OPENBARE VERKOOP

VAN

MEUBILAIRE GOEDEREN, enz.

Op Dingsdag den 27sten October 1829, en volgende dagen, beginnende 's morgens ten 9 ure, zal, namens de Hoog Welgeboren Heeren *D. L.* en *P. G. BARON VAN BRAKEL TOT DEN BRAKEL*, als Erfgenamen van wijlen de Hoog Welgeboren Vrouwe *M. G. DOUAIRIERE VAN DEELEN*, enz. enz., op den Huize *Druten*, worden verkocht: een aanzienlijken INBOEDEL, bestaande in onderscheiden MEUBELEN, als: KABINETTEN, BUREAUX, LA-, SPEEL-, ETENS- en

andere TAFELS, BUFFETTEN en KASTEN, MANGEL en PERS, STOELEN met Trijpten en andere ZITTINGEN, LEDIKANTEN met BEHANGSELS, welgevulde BEDDEN met TOEBEHOOREN, DEKENS, SPREIJEN, VLOERKLEEDEN, TAFEL- en BEDDELINNEN en GARNITUREN, SPIEGELS en SCHILDERYEN, HUIS HOROLOGIEN, PORCELYNEN-, GLAS- en andere TAFEL- en DESERT-SERVIESEN, KOPER-, TIN-, AARDE- en YZERWERK, KEUKEN-, KERN-, MELK- en DEELGEREEDSCHAPPEN, RYTUIGEN met derzelver TUIGEN, PAARDEN en RUNDVEE en VARKENS, ruim een honderd dertig duizend ponden wel gewonnen HOOI, STROO, BOEREN-WAGEN en KARREN enz.

Alles acht dagen te voren, van 's morgens 10 tot namiddags 12 ures, voor een ieder te zien; zullende de Boerengereedschappen, Vee en Hooi, den eersten dag verkocht worden.

N. B. De betaling geschiedt, Koopen van vijf gulden en daarboven, op den 1sten November 1830, en daaronder dadelijk.

---

† † § Op Maandag den 19den October 1829, ten 12 ure, zal ten huize van Mejuffrouw de Wedawe *PEPPENHAUSER*, te *Arnhem*, worden verkocht: eenige nieuwe moderne PENDULES met Slagwerk, waarvan twee eene maand en de andere 14 dagen loopen, goed gereguleerd. Dezelve zullen voor den verkooptijd van 9 tot 12 uren voor een ieder te zien zijn.

---

† † § De Notaris *HOFFHAMER*, hiertoe uit kracht der vonnissen van de Regtbanken van Eersten Aanleg te *Zwolle* en te *Arnhem*, van den 15den Julij en 1 October 1829 respectivelijk, gecommitteerd, zal op Vrijdag den 30sten October 1829, des voormiddags om negen uren, in het Logement *het Wapen van Elburg*, binnen *Elburg*, namens de meer- en minderjarige Eigenaren, volgens de wet, publiek doen inzetten en den 13den November 1829 ter zelver uur en plaats bij toeslag verkoopen:

1°. Een HUIS en WHERE, midden in de stad *Elburg*, aan de Vischmarkt, in de Beekstraat, zuider kwartier N°. 212, bewoond door den Heer *JOHAN VAN WASSENBERG*.

2°. Een HUIS achter hetzelve, in de Zusterenstraat, N°. 211. En

3°. Een HUIS in de Bloemstraat, te *Elburg*, zelfde kwartier, N°. 221.

4°. Een stuk HOOILAND, de *Nunninkstien* genaamd, Noordbuitendijks in *Oostervelde* gelegen, N°. 16, groot twee Bunders, 84 Roeden en 25 Ellen. En

5°. Een stuk HOOI- of WEILAND, onder *Oostervelde* gelegen, N°. 417 en 418, groot een Bunder, 34 Roeden en 84 Ellen.

De Koopsvoorwaarden zijn ten Kantore van den Notaris, binnen *Elburg*, dagelijks in te zien.

---

† † § De Notaris *HOFFHAMER*, bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg te *Arnhem* daartoe benoemd, zal op Vrijdag den 6den November 1829, des voormiddags om elf uren, in het Logement *de Pauw*, te *Elburg*, ten overstaan van den Heer Vrederegter in het Kanton *Elburg*, namens de meer- en minderjarige Eigenaren, in het openbaar doen inzetten, en den 20sten November daaraanvolgende, verkoopen: de WIND-KOREN-MOLEN, genaamd *de Hoop*, staande buiten de Goorpoort te *Elburg*, aan den straatweg, met het HUIS, de SCHUUR en den HOF van den Molenaar, daarbij staande en gelegen.

De bewijzen van eigendom en de veilings-voorwaarden kunnen dagelijks ingezien en nadere inlichtingen verkregen worden ten Kantore van den Notaris voornoemd, te *Elburg*.

---

† † † Op Donderdag, den 22sten October 1829, zal, op den huize *Willepoort*, bij *Nijmegen*, publiek aan de meestbiedenden worden verkocht: eene aanzienlijke partij BLOEMEN, als ook verscheidene zeer schoone ORANJE-, GRANAAT- en LAURIERBOOMEN. — Ook is op gemeld landgoed UIT DE HAND TE KOOP: eene aanzienlijke partij HEESTER-GEWASSEN, KERSEN-, APPELEN-, en NOOTEN-STAMMEN, als ook eene menigte KASTANJE-BOOMEN, getrokken van echte Spaansche Marons, en met de meeste zorg gekweekt. — Alles tegen den billijksten prijs te koop.

VERKOOPING

van onroerend Goed, gelegen in de Gemeente en Kanton van Lochem, Arrondissement Zutphen, Provincie Gelderland, te weten, van:

1°. Een HUIS met eene SCHUUR, gequoteerd N°. 244, gelegen even buiten de stad *Lochem*, aan den grooten weg.

2°. Een stuk HOFGROND, groot ongeveer dertien Roeden, zeventien Ellen, belend ten westen aan het voornoemde perceel, ten noorden aan denen Mestweg en ten oosten aan den grond van SIMMELINK.

3°. Een stuk BOUWLAND, groot zestien Roeden, gelegen in den *Hoogen Esk*, op den *Sloot*, belendende ten zuiden aan den grooten weg op *Borculo*, noord aan eenen Buurtweg naar *Zwiep*, west aan het land van E. SIMMELINK en oost aan dat van de Wedawe THOMASSON. Een en ander dezer Goederen in gebruik bij den beslagenen.

Ter requisitie van den Heer ALBERTUS DE VROOM, Winkelier, wonende te *Zutphen*, voor wien domicilie en procureur is gesteld bij Mr. *HENDRIK JAN THOOFT*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Tot laste van de Echtelieden ANTONY MARTINUS GULDEN, Logementhouder, en MACHTILDA JOHANNA KONINCK WESTENBERG, beide wonende te *Lochem*.

Dit Arrest op Onroerend Goed is daargesteld bij proces-verbaal van den Deurwaarder *DERK JAN TER SELLE*, van den zevenden September 1829, overgeschreven ten Kantore van Hypotheken te *Zutphen*, den vijftienden van laatstgenoemde maand, en ter Griffie van de Regtbank in dezelfde Stad, den drie en twintigsten van dezelfde maand, van welk proces verbaal kopij is gegeven aan den Heer *H. J. THOMASSON*, Burgemeester der Gemeente *Lochem*, en aan den Heer *L. G. BERENDS*, Griffier bij het Vredegeregt des Kantons *Lochem*.

De eerste afkondiging der Memorie van Lasten, om te komen tot den verkoop van de beslagene perceelen, zal plaats hebben ter rolle van gewone regtelijke uitwinning van de Regtbank te *Zutphen*, op Dingsdag den eersten December achttien honderd negen en twintig, des voormiddags ten tien ure.

In filiem,
(*get*) H. J. THOOFT,
Procureur.

VERKOOP VAN PAARDEN.

Op Donderdag den 15den October aanstaande, des morgens om 11 uren, zullen er te *Borculo*, ten huize van den Logementhouder *A. MARTENS*, in het openbaar verkocht worden, een getal RUINPAARDEN, uit 's Rijks Stoeterij aldaar.

De Luitenant-Kolonel
Directeur van 's Rijks Stoeterij te *Borculo*,
VAN DE POLL.

---

§ † † De LEESBIBLIOTHEEK van het Arnhemsche Departement der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* zal geopend worden op aanstaanden Zaturdag den 17den October, des namiddags ten 4 ure. — Toegang-Biljetten zijn verkrijgbaar bij de Heeren *L. VAN DEN BOR* en *G. K. TIMMER*.

---

§ § § Daar een KOETSIER, door een onverwacht opgekomen bestaan, zijnen dienst verlaat, vraagt men hoe eer hoe liever, voor eene Familie, in eene der Noord-Hollandsche steden, welke gewoonlijk den winter in Gelderland doorbrengt: een ONGEHUWD KOETSIER, niet ouder dan veertig jaren, van eene der Protestantsche Gezindheden, die goed *vier* Paarden, kort en lang Gespannen, kan rijden; de Rijtuigen zindelijk onderhoudt en voorzien is van goede Getuigenissen, waarnaar men zich moet kunnen informeren; tegen de huur van *een honderd en tachtig gulden* in het jaar en verdere huisselijke profijten. Adres, met *gefrankeerde* brieven onder lett. L., bij den Boekhandelaar *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

*** AAN DE HEEREN BOEKHANDELAREN.

De ondergeteekende van tijd tot tijd ontwaard hebbende, dat verscheiden Heeren Boekhandelaren hare Circulaire van den 13den Julij niet schijnen begrepen te hebben, maar in het denkbeeld verkeeren, als had zij, met haren Boekwinkel, tevens de FONDS ARTIKELEN aan haren zoon *W. J. THIEME* overgedaan, — maakt van deze gelegenheid gebruik, die Heeren van deze dwaling terug te brengen, en hun te verzoeken, alle aanvragen om artikelen uit het fonds van haren overleden Echtgenoot *onmiddelijk aan haar zelve te rigten*.

Zutphen, den 7den October 1829.

Wed. H. C. A. THIEME.

NB. Hare geëerde partikuliere Begunstigers meent zij te moeten herinneren, dat, hoezeer de *Boekwinkel* aan haren bovengenoemden zoon overgedaan zij, zij niettemin provisioneel de BOEKDRUKKERY heeft aangehouden, en zich daarvoor, bij voortduring, gunstig blijft aanbevelen.

** Bij *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*, is van de pers gekomen en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

I. EURIPIDIS ANDROMACHE cum variis lectionibus, et adnotationibus [illegible] *Gymnasii Zutphaniensis Rectoris* [illegible] *f* 3-90.

II. F. JACOBS en F. W. DÖRING, Latijnsch leesboek, ter dienste der Nederlandsche jeugd bewerkt door G. LEEN, Rector der Latijnsche Scholen, te *Zwolle*, 5de deel *f* 1-10.

III. F. A. SPYERS, Rector te *Oudenaarde*, het tafereel van *Cebes den Thebaan*, ten gebruike der Latijnsche Scholen, met een daar [illegible] *f* 0-90.

IV. D. BOMHOFF, Nieuw Woordenboek der Nederduitsche en Engelsche Taal, 2 deelen *f* 6-25.

Idem het Engelsch-Nederduitsch en Nederduitsch-Engelsch, 2 deelen *f* 10.

V. Gulliver's Voyage to Lilliput, ter vertaling in het Nederduitsch *f* 0-60.

Voorts debiteert dezelve met veel succes, ten behoeve der Latijnsche Scholen:

SCHUCHARDUS, Rudimenta Linguae Graecae, editio 3tia *f* 1-10.
BERGMAN, Handwoordenboek der Grieksche taal, 2 deelen *f* 7-80.
JACOBS, Grieksch Leesboek voor eerstbeginnenden, 4 deelen, 3de druk *f* 9-65.
BRÖDER, Latijnsch Leesboek voor eerstbeginnenden, 2de druk *f* 0-90.
DÖRING, Vertalingsproeven voor meer gevorderde leerlingen in de Latijnsche taal, 2 deelen, 2de druk *f* 2-65.
DORN SEIFFEN, Grammatica latina in Scholarum usum, 2de dr. *f* 2-90.
Idem, verkorte Latijnsche Spraakkunst *f* 0-90.
JUNGST, Lexicon Latino Belgicum *f* 6-40.
FRIESEMAN, Nieuw Nederduitsch-Latijnsch Woordenboek, 2 deelen *f* 7-00.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.